

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Tomáše Foltase, Ph.D. a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobců: **1) M. Ř., a 2) M. Ř.**, oba zast. JUDr. Kamilem Mattesem, advokátem, se sídlem v Moravském Krumlově, Smetanova 167, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, odbor dopravy, se sídlem v Brně, Žerotínovo náměstí 3/5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 7. 1. 2009, č.j. JMK 130824/2008, sp. zn. 130824/2008/OD/Jí, **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 1. 2009, č.j. JMK 130824/2008, sp. zn. 130824/2008/OD/Jí, bylo zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí Městského úřadu Ivančice, odboru regionálního rozvoje (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 27. 6. 2008, č.j. ORR-1614/07-DOP-Do, jímž bylo vysloveno, že „*Právní vztah podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, spočívající v právu přístupu na pozemek parc. č. 2382/12 k.ú. Budkovice, nikdy nevznikl, a proto v současnosti netrvá, protože na pozemku parc. č. 2382/12 k.ú. Budkovice se nenachází veřejně přístupná účelová komunikace*“.

Proti rozhodnutí žalovaného podali žalobci včasnou žalobu, ve které po rekapitulaci řízení v dané věci zejména uváděli, že žalovaný dospěl k závěru, že žalobci neprokázali naléhavou komunikační potřebu, neboť k jejich nemovitosti vedou i jiné přístupové cesty.

S tím žalobci souhlasí, doplňují však, že tyto komunikace jsou pro ně nepoužitelné, neboť nejsou bezpečné a za mokra a v zimním období naprosto neschůdné, což potvrdil i jimi obstaraný znalecký posudek (Doc. Ing. P. J., Csc., soudního znalce v oboru stavebnictví, který k žalobě přiložil). Žalobci doplnili, že vlastníkem jedné z přístupových cest je obec Ivančice, která ji neudrzuje. Znalec tak jako jedinou možnou přístupovou cestu označil cestu přes předmětný pozemek p.č. 2382/12 a potvrdil tak, že cesta přes tento pozemek je naléhavou komunikační potřebou, neb nemají jinou přístupovou cestu. Žalobci proto nesouhlasí se závěry žalovaného, který navíc pouze převzal závěry správního orgánu prvního stupně. Žalobci jsou tedy nadále názoru, že cesta přes předmětný pozemek p.č. 2382/12 je veřejně přístupnou komunikací ve smyslu § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pozemních komunikacích“). Ostatně protože pozemek p.č. 2382/12 byl geometrickým plánem oddělen od pozemku parc. č. 2382/1 (který je v katastru nemovitostí veden jako ostatní plocha – způsob využití ostatní komunikace, přičemž je správním orgánem považován za veřejně přístupnou účelovou komunikaci,) je zřejmé, že i na nově odděleném pozemku se musí nacházet rovněž taková komunikace a nelze tvrdit, že tento pozemek nikdy nebyl přístupovou cestou. To platí i přesto, že nově oddělený pozemek je v katastru veden pouze jako ostatní plocha, způsob využití jiná plocha. Navrhli zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Ze soudního spisu vyplývá, že žalovaný podal k žalobě písemné vyjádření, v němž odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a dodal, že přístup na pozemek žalobců je zajištěn prostřednictvím jiné cesty, zatímco pozemek parc. č. 2382/12 není zatížen věcným břemenem práva průchodu v jejich prospěch. Předmět sporu leží v rovině soukromoprávní, který je třeba řešit soudně, nedojde-li mezi zúčastněnými k dohodě. Správní orgány obou stupňů se zabývaly otázkou, zda jde o veřejnou účelovou komunikaci, a dospěly k závěru, že nikoli. Pozitivním rozhodnutím ve prospěch žalobců by dle jeho názoru bylo nepřipustným způsobem zasaženo do práv majitelů pozemku parc. č. 2382/12. Protože nejsou splněny definiční znaky účelové komunikace podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, navrhl žalobu zamítnout.

Ze správního spisu vyplynuly pro zdejší soud následující podstatné skutečnosti: Dne 7. 7. 2006 požádali žalobci v souladu s ustanovením § 7 zákona o pozemních komunikacích, o uznání účelové komunikace vedoucí přes pozemek p.č. 2382/1 a 39/1 (sloužící ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi). Usnesením správního orgánu prvního stupně ze dne 11. 12. 2007, č.j. ORR-1614/07-DOP-Do, bylo řízení o žádosti žalobců zastaveno, neboť Tito nejsou oprávněni podat žádost o změnu režimu účelové komunikace, když nejsou vlastníky předmětného pozemku. Proti tomuto usnesení podali žalobci odvolání, o kterém rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 4. 2008, č.j. JMK 20206/2008, jímž prvostupňové rozhodnutí zrušil. Ze správního spisu dále plyne, že správní orgán prvního stupně poté znovu rozhodl rozhodnutím ze dne 27. 6. 2008, č.j. ORR-1614/07-DOP-Do, kterým vyslovil, že právní vztah spočívající v právu přístupu na pozemek parc. č. 2382/12 v k.ú. Budkovice nikdy nevznikl a tedy netrvá, protože na předmětném pozemku není umístěna veřejně přístupná účelová komunikace. Svoje rozhodnutí odůvodnil tím, že k domu žalobců č.p. 56 vede veřejně přístupná účelová komunikace přes pozemek parc. č. 2382/1 vyhovující jak doručování pošty, tak i hasičským vozům a záchranné službě. Dále je přístup možný po schodišti, které sice není v dobrém technickém stavu, ovšem jeho vlastník má v plánu provést jeho opravu. Pozemek parc. č. 2382/12 ve vlastnictví cizích osob slouží výhradně potřebám vlastníků a není veřejně přístupnou účelovou komunikací a nevykazuje žádné znaky veřejně přístupné účelové komunikace. Nebyl též nikdy dopravní cestou a nejedná se ze strany žalobců o nutnou

komunikační potřebu v návaznosti na technický stav ostatních veřejně přístupných účelových komunikací. Důkazy navrhované žalobci neprovedl, neboť se týkaly okolností prodeje předmětného pozemku. Pokud jde o požadavek žalobců na provedení důkazu posudkem na technický stav účelových komunikací k jejich pozemku, stav byl zjištěn z místního šetření a fotodokumentace, když se jedná o svažitou nebezpečnou cestu zajišťující dostatečný příchod i příjezd k domu č.p. 56 žalobců. Ze správního spisu dále plyne, že proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí podali žalobci odvolání, v němž mimo jiné namítli, že správní orgán prvního stupně rozhodl o nějakém právním vztahu, ačkoli žalobci žádali o určení, zda se na předmětných pozemcích nachází veřejně přístupná účelová komunikace. Přístupové komunikace zmiňované správním orgánem prvního stupně jsou jednak v zimě neschůdné, když není zřejmé, jak se dostat k posypovému materiálu umístěnému pod svahek, jednak je technický stav schodiště špatný. I toto schodiště je však přístupné po svažitém terénu a neudržované cestě. Byly tak porušeny zásady správního řízení, kdy je třeba vycházet ze stavu skutečného v době rozhodování nikoli ze stavu v budoucnu potenciálně vzniklého. Pouhým oddělením pozemku parc. č. 2382/12 z pozemku parc. č. 2382/1, který je veden jako ostatní komunikace nemohlo dojít ke změně funkce pozemku. Konečně ze správního spisu plyne, že žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobců zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. Rozhodnutí odůvodnil tím, že správní orgán prvního stupně se řídil právním názorem žalovaného z předchozího rozhodnutí a rozhodoval o určení právního vztahu podle § 142 odst. 1 správního řádu. Předmětem určení je pouze stanovení toho, zda právní vztah vznikl a kdy se tak stalo případně zda trvá či nikoli. Předmětem řízení tak není určení nových práv a povinností. Tento postup není vázán na přímý zákonný odkaz na možnost správního orgánu postupovat podle § 142 odst. 1 správního řádu. Správní orgán prvního stupně vyšel z toho, že u starých cest užívaných od nepaměti je třeba vyjít z domněnky věnování, pokud byla cesta využívána z naléhavé komunikační potřeby. V takovém případě jde o účelovou komunikaci. O takovou komunikaci se nemůže jednat, pokud je přístup k nemovitosti žalobců zajištěn i jinými cestami. Nelze tak prokázat naléhavou komunikační potřebu ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích k pozemku parc. č. 2382/12. V podrobnostech odkázal na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Situaci je možné řešit buď dohodou s vlastníkem pozemku nebo soudně, návrhem na zřízení věcného břemene. Vyhověním žádosti žalobců by vedlo k závažnému zásahu do vlastnických práv vlastníka pozemku parc. č. 2382/12. Pro takový zásah neshledal žalovaný existenci závažného důvodu ze strany žalobců ani existenci veřejného zájmu při neexistenci naléhavé komunikační potřeby a dopravní obslužnost lze zajistit jinými cestami.

Před tím, než se Krajský soud v Brně (dále též „krajský soud“ či „soud“) začal zabývat důvodností žaloby, zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl přitom k názoru, že žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (ve smyslu ustanovení § 68 a § 70 s. ř. s.).

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s.). Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání za splnění podmínek ve smyslu ustanovení § 51 s. ř. s.

Žaloba není důvodná.

Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jímž bylo vysloveno, že právní vztah podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích spočívající v právu přístupu na předmětný pozemek nikdy nevznikl, a proto v současnosti netrvá, protože na tomto pozemku se nenachází veřejně přístupná účelová komunikace.

Podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je účelová komunikace pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na návrh vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka.

Podle § 44 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích platí, že pokud tento zákon nestanoví jinak, postupuje se v řízení o věcech upravených tímto zákonem podle obecných předpisů o správním řízení.

Podle § 142 odst. 1 správního řádu platí, že správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.

Jak vyplývá z konstantní judikatury (k tomu srovnej zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č.j. 5 As 3/2009-76, ze dne 30. 9. 2009, č.j. 5 As 27/2009-66, ze dne 27. 10. 2004, č.j. 5 As 20/2003-64, ze dne 26. 6. 2008, č.j. 6As 80/2006-105, jakož i rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1868/2000, ze dne 7. 10. 2003, sp. zn. 22 Cdo 2191/2002), ke vzniku veřejně přístupné účelové komunikace není třeba správního rozhodnutí ani není podstatné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí či jak byl evidován v minulosti. Podstatné je, zda tento pozemek splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace uvedené v § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy zda jde o dopravní cestu, určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. To, zda je pozemek účelovou komunikací, je třeba posoudit podle současného zákona o pozemních komunikacích, neboť tento zákon nemá žádné přechodné ustanovení, ze kterého by bylo možno dovodit, že právní poměry komunikací zřízených za platnosti dřívějších předpisů je třeba posoudit podle těchto předpisů. Podle označené judikatury dále platí, že zákon o pozemních komunikacích je třeba vykládat v souladu s čl. 11 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod, a to tak, že veřejně přístupná účelová komunikace může vzniknout mj. za splnění dvou podmínek, a sice za podmínky souhlasu vlastníka dotčeného pozemku, resp. za podmínky existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby přes tento pozemek. Označená judikatura v tomto ohledu vychází z judikatury předválečného Nejvyššího správního soudu, který vyslovil, že *„Pozemek, který je v soukromém vlastnictví, lze uznati za veřejnou cestu jen tehdy, jsou-li splněny dva předpoklady, a to jednak, že pozemek byl věnován buď výslovným projevem nebo z konkludentních činů vlastníka byl k obecnému užívání určen a dále především z toho, že toto užívání slouží k trvalému uspokojení nutné komunikační potřeby.“* (Boh A 10017/32).

Pro podporu těchto závěrů viz ostatně i recentní nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06 (publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu pod č. 2/2008 ve svazku 48), který konstatoval, že „*Ústavně konformní omezení vlastnického práva je možné pouze ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu, přičemž míra a rozsah omezení musí být proporcionální ve vztahu k cíli, který omezení sleduje, a prostředkům, jimiž je omezení dosahováno. Tam, kde jedna z těchto podmínek nuceného omezení vlastnického práva absentuje (například zákon nepředpokládá poskytnutí kompenzace za jeho omezení), jedná se o neústavní porušení vlastnického práva. V takových případech lze ústavně konformně omezit vlastnické právo pouze se souhlasem vlastníka, proto existuje-li v zákoně veřejnoprávní institut omezující vlastnické právo, aniž by s tímto omezením spojoval poskytnutí náhrady, je nezbytnou podmínkou jeho ústavní konformity souhlas vyjádřený vlastníkem. Tak je tomu v případě tzv. veřejně přístupných účelových komunikací definovaných v ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v jejichž případě je vlastnické právo omezeno tím, že vlastník musí strpět obecné užívání pozemku jako komunikace (§ 19 zákona) a umožnit na něj veřejný přístup. (...) S ohledem na shora uvedené lze tedy konstatovat, že jeho jediný ústavněkonformní výklad je ten, že s takovým omezením vlastnického práva musí vlastník příslušného pozemku souhlasit. Vedle nezbytného souhlasu vlastníka je podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Z dnešních hledisek posuzování legitimních omezení základních práv se totiž jedná o nezbytnou podmínku proportionality omezení. Zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům.*“

Tyto závěry přitom zcela převzal i Nejvyšší správní soud, k tomu viz jeho rozsudek ze dne 26. 6. 2008, č.j. 6 As 80/2006-105, přístupný na www.nssoud.cz, kde se v reakci na označený nález Ústavního soudu uvádí, že „*shora popsané závěry nálezu Ústavního soudu, které v nyní projednávaném případě Nejvyšší správní soud plně akceptuje, svědčí o tom, že podmínkou jednoznačného závěru o tom, že se na určitých pozemcích nachází veřejně přístupná účelová komunikace, musí být prokázání toho, že vlastník příslušného pozemku či jeho právní předchůdce, k jehož souhlasu lze přihlížet, souhlasil s takovýmto omezením svého vlastnického práva a že je v daném případě splněna podmínka komunikační nezbytnosti, resp. neexistuje jiná alternativa přístupu a kde tento přístup zjevně není upraven soukromoprávním institutem (např. věcným břemenem).*“ Ostatně již v době první Československé republiky vycházely obecné soudy (k tomu viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 1921, RI 209/21, Vážný, č. III, roč. 1921, str. 251) z toho, že „*zákon o zřizování cest nezbytných jest výjimečným, zasahujícím do soukromého práva vlastnického a sluší tedy ustanovení jeho vykládati restriktivně a nikoliv extenzivně (...)*“. Tehdejší judikatura dokonce i v posuzování nutnosti komunikační potřeby vážila proporcionalitu omezení vlastnického práva tak, že dovodila závěr, podle něhož „*okolnost, že pěšina je pro část obce nejkratším spojením, neospravedlňuje ještě sama o sobě závěr, že jde o komunikaci nutnou.*“ (Boh. A 10130/32). K proporcionalitě omezení vlastnického práva, resp. primátu ochrany vlastnického práva, přitom krajský soud podrobněji odkazuje i na bohatou judikaturu Ústavního soudu, např. nález. sp. zn. Pl. ÚS 8/08, nález sp. zn. IV. ÚS 652/06, či i shora označený nález sp. zn. II. ÚS 268/06. Výše uvedené tedy krajský soud shrnuje tak, že v konkurenci přístupu k nemovitosti přes cizí pozemek a ochrany vlastnického práva tohoto pozemku je třeba upřednostnit ochranu vlastnického práva, kterou lze narušit mj. pouze za splnění dvou kumulativních podmínek, a sice souhlasu vlastníka tohoto pozemku a existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Optikou výše uvedeného nahlížel krajský soud na souzenou věc.

Žalobci primárně brojili proti závěrům správních orgánů obsažených v předmětných rozhodnutích a dovozovali, že z jejich strany byl naplněn požadavek naléhavé komunikační potřeby po cestě přes pozemek p.č. 2382/12, a to i přesto, že k jejich nemovitosti vedou i jiné přístupové cesty. Správní orgány tak měly jejich žádosti požadující přístup přes pozemek parc. č. 2382/12 v k.ú. Budkovice vyhovět. Těmto tvrzením nemohl krajský soud přisvědčit. Jak již bylo výše uvedeno, podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku je mj. existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Podle krajského soudu není sporu o tom, že o naléhavou komunikační potřebu ze strany žalobců by šlo tehdy, kdy by přístup k jejich nemovitosti nebyl možný jinak než přes předmětný pozemek parc. č. 2382/12, stejně jako v případě, že jiné cesty k jejich nemovitosti by byly prakticky neschůdné. O takové situaci však zcela jistě nelze hovořit v případě, kdy přístup k pozemku či budově je umožněn po jiné cestě, byť namáhavějším způsobem. Právě o takový případ se však u žalobců jedná. Ze správního spisu totiž vyplývá, že k pozemku žalobců vedou nejméně dvě další cesty, a to po pozemku p.č. 2382/1 a p.č. 39/1 a po schodech ve vlastnictví obce Ivančice. Je tedy zřejmé, že ke svému pozemku se žalobci dostat mohou, byť se tak může stát s obtížemi tvrzenými zejména pro zimní období případně proto, že schody nejsou v dobrém technickém stavu. Skutečnost, že po ostatních těchto trasách se k pozemku dostanou s určitými problémy, částečně z důvodu objektivní nečinnosti vlastníka pozemku, po němž vedou již zmiňované schody, tedy obce Ivančice, nelze klást k tíži jiného vlastníka pozemku, přes který by se žalobcům procházelo lépe. Nikde není zaručeno právo na přístup vlastníka nemovitosti ke své nemovitosti nejlepší a nejprístupnější trasou, zejména pak toto právo nelze dovodit tam, kde by se tak dělo, jak konstatoval Ústavní soud, na úkor jiného vlastníka. Podpůrně odkazuje krajský soud na judikaturu soudů z první Československé republiky (Boh. A 10130/32) vyslovující, že „*okolnost, že pěšina je pro část obce nejkratším spojením, neospravedlňuje ještě sama o sobě závěr, že jde o komunikaci nutnou.*“ Jinými slovy, skutečnost, že jedna z cest, po níž se mohou žalobci ke svému pozemku dostat, není momentálně použitelná, protože se její vlastník o ni nestará, resp. skutečnost, že cesta je namáhavější, nelze podle krajského soudu použít jako argument pro deklaraci existence veřejně přístupné účelové komunikace vedoucí přes pozemek jiného vlastníka. Jak již přitom bylo výše uvedeno, z judikatury současného Ústavního soudu, např. z nálezu sp. zn. II. ÚS 268/06, vyplývá, že vedle nezbytného souhlasu vlastníka je podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Jak přitom plyne, ze správního spisu, souhlas vlastníka pozemku v projednávané věci prokázán nebyl a kumulativní podmínka v podobě nutné a nenahraditelné komunikační potřeby přes pozemek tohoto vlastníka též. Za tuto naléhavou komunikační potřebu přitom, jak již bylo rovněž výše uvedeno, jistě nelze považovat subjektivně žalobci pociťovanou nemožnost či nevhodnost použití alternativních přístupových tras k jejich pozemku. Lze tak uzavřít, že správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, resp. označenou judikaturou, pokud žádosti žalobců z důvodu nesplnění podmínky komunikační nutnosti nevyhověly. V označené námitce dovozující nesprávné posouzení věci správními orgány, proto krajský soud žalobcům přisvědčit nemohl. Pokud žalobci v této souvislosti namítali, že žalovaný pouze převzal závěry správního orgánu prvního stupně, je třeba uvést, že žalobci tuto námitku nikterak nerozvedli, popř. neuvedli, jak se jich tato skutečnost dotkla na jejich právech, jak jim to ukládá soudní řád správní, resp. judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58, přístup na www.nssoud.cz), podle níž je povinností žalobce vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, jakož je i povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Krajský soud je přitom s ohledem na výše uvedené názoru, že správní orgán prvního stupně

řádně zjistil skutkový stav věci, přičemž na něj aplikoval platnou právní úpravu, a nelze tak žalovanému, který respektoval všechna relevantní ustanovení, vytýkat, že tyto správné závěry prvoinstančního orgánu, se kterými se ztotožňuje i zdejší soud, k tomu viz výše, převzal. Ani v tomto tvrzení proto krajský soud žalobcům nepřisvědčil. Co se pak týče námítky - protože pozemek p.č. 2382/12 byl geometrickým plánem oddělen od pozemku p.č. 2382/1 vedeného jako ostatní plocha (ostatní komunikace), musí se na nově odděleném pozemku nacházet komunikace, o čemž svědčí i to, že tato komunikace byla dříve přístupovou cestou - konstatuje krajský, že pro účely rozhodnutí o tom, zda se na určitém pozemku nachází či nikoli veřejně přístupná účelová komunikace, není rozhodné, jakým způsobem využití je pozemek v katastru nemovitostí evidován. Pro podporu tohoto názoru odkazuje krajský soud i na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č.j. 4 As 12/2010-89, resp. ze dne 15. 11. 2007, č.j. 6 Ans 2/2007-127, oba přístupné na www.nssoud.cz, ze kterých vyplývá, že ke vzniku veřejně přístupné účelové komunikace není třeba správního rozhodnutí, ani není podstatné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí či jak byl evidován v minulosti. Podstatné je, zda tento pozemek splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace. Pro účely klasifikace určité trasy jako veřejně přístupné účelové komunikace tedy není důležité označení v katastru nemovitostí. Je přitom nesporné, že původní pozemek p.č. 2382/1 je v katastru dle způsobu využití evidován jako komunikace a tak je i užíván. To, že je z takového pozemku geometrickým plánem oddělen samostatný pozemek, resp. to, že přes tento pozemek žalobci dříve přistupovali na svou nemovitost, však automaticky neznamená, že tento pozemek sdílí faktické užívání či právní označení pozemku z hlediska způsobu jeho užití nebo druhu, z něhož se vydělil. Jak již bylo výše uvedeno, pro deklarování komunikace jako veřejně přístupné musí být splněna mj. podmínka existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby, což však není souzený případ.

Ze shora uvedených důvodů proto krajskému soudu nezbylo než žalobu postupem podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

Jako obiter dictum krajský soud doplňuje, že si zcela uvědomuje komplikace spočívající v přístupu žalobců k jejich nemovitosti po alternativních cestách. Nelze však nevidět ani pohled vlastníka pozemku, přes který hodlali žalobci přistupovat na svůj pozemek za existence jiných přístupových cest, který s přístupem přes svůj pozemek, jak je patrné ze správního spisu, evidentně nesouhlasí. Za této procesní situace mající základ v majetkoprávních, resp. v soukromo-subjektivních vztazích lze žalobcům doporučit, aby se v případě trvalé potřeby zajištění přístupu ke své nemovitosti přes předmětný pozemek pokusili dohodnout s vlastníkem tohoto pozemku, resp. aby se (podle občanského soudního řádu a nikoliv podle soudního řádu správního) domáhali případného zřízení věcného břemene cesty přes tento pozemek. Je totiž zcela nepochybné, že podstata předmětné věci leží primárně v rovině soukromého práva, přičemž jejího řešení se žalobci v řízení podle § 7 zákona o pozemních komunikacích, resp. následně před správními soudy, pro výše uvedené důvody domoci nemohou.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V posuzované věci byli žalobci zcela neúspěšní, a proto právo na náhradu nákladů řízení bylo možno přiznat žalovanému. Jelikož však nebylo zjištěno, že by v souvislosti s tímto řízením žalovanému náklady vznikly, rozhodl soud tak, že právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, lze podat opravný prostředek (kasační stížnost podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s.) do dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V Brně dne 1.10.2010

JUDr. Jana Jedličková, v.r.
předsedkyně senátu